

Τι έκανε η Κορινθία στις 25 Μαρτίου του 1821;

Πήραν τα κάστρα, πήραν τα, πήραν και τα ντερβένια,
πήραν και την Τριπολιτσιά την ξακουσμένη χώρα.
Κλαίει και μια χανούμισσα τό δόλιο Κιαμίλη
«Αχ! Πού 'σαι και δεν φαίνεσαι, καμαρωμένε αφέντη;
Στην Κόρθο πλιά δέ φαίνεσαι, ουδέ μέσ' 'ς τά σαράγια.
Ένας παπάς σου τα καψε τα γέρμα τα παλάτια.
Σκλάβος ραγιάδων έπεσες και ζής ραγιάς ραγιάδων».

Πηγή:<https://www.ereportaz.gr/265207-i-korinthia-kata-ton-agona-tou-1821/>

Λίγο πριν ξεσπάσει επίσημα η επανάσταση του 21, η οικογένεια των προκρίτων Νοταράδων, που διατηρούσε στενές σχέσεις με τον Τούρκο διοικητή της πόλεως Χουσεϊν Κιαμίλμπεη, αντιδρούσε έντονα στην ιδέα της Επανάστασης. Έτσι, ο Σωτηράκης Νοταράς, παρά το γεγονός ότι είχε ειδοποιηθεί από τον ηγούμενο του Αγίου Γεωργίου του Φενεού, Ναθαναήλ, να μην υπακούσει στην πρόσκληση των Τούρκων και να μην πάει στην Τριπολιτσιά, ξεκινά για την πόλη, ενώ ο Ανδρικός Νοταράς, αφού έστειλε επιστολή στον Ναθαναήλ, όπου τον συμβούλευε να εμποδίσει κάθε εκδήλωση επανάστασης, δέχθηκε να πάει ως όμηρος στον πύργο του Κιαμήλ Μπέη.

Εν τω μεταξύ, από την αρχή του έτους, στο μοναστήρι του Αγίου Γεωργίου στο Φενεό, έχει συσταθεί το αρχηγείο της Φιλικής Εταιρείας, υπό τον ηγούμενο Ναθαναήλ, με τη συνδρομή των ηγουμένων της Παναγίας του Βράχου Νεμέας Δανιήλ Παμπούκη και των Ταξιαρχών Αμβρόσιο Σιναΐτη. Στις συσκέψεις, που σκοπό είχαν την οργάνωση της επανάστασης, πήραν μέρος οι οπλαρχηγοί της Κορινθίας, Γκολφίνος Πετιμεζάς, Αναγνώστης Κορδής, Χρήστος Ζαχολίτης, Αναγνώστης Μπελίτσος, Αναγνώστης Μπισμπίκης οι κλεφτοκαπεταναίοι σύντροφοι του Κ. Κολοκοτρώνη, Αναγνώστης Οικονομόπουλος, Παπα-Γεώργιος Νίκας αρχηγός της Καστανιάς, Παπα-Θανάσης Πιτσούνης αρχηγός της Βόχας, καπετάν Γιώργος Δανόπουλος της Νεμέας, Παναγιωτάκης Γεραρής της Ζάχολης, ο ηγούμενος του μοναστηριού του Προφήτη Ηλία, Γερμανός και άλλοι φιλικοί, όπως οι Οικονομαίοι της Γκούρας, ο Σακελλάριος από τα Καλύβια, ο Γεωργάκης Μιχαήλ από τη Σολυγεία.

Στις 14 Μαρτίου του 1821, στον Άγιο Γεώργιο της Ζάχολης έγινε πανηγυρική δοξολογία και υψώθηκε η σημαία της Επανάστασης, με τα χαρακτηριστικά σύμβολα της Φιλικής Εταιρείας. Την επομένη, ο Γ. Δανόπουλος, οπλαρχηγός της Νεμέας, σκότωσε στα Δερβενάκια τον τάταρη της Κορίνθου, ενώ, ταυτόχρονα, ο Γκολφίνος Πετιμεζάς σκότωσε στο Λιόντι τον εισπράκτορα του Κιαμίλμπεη. Την ίδια μέρα, συγκεντρώθηκαν στην Περαχώρα οι Φιλικοί πρόκριτοι, στα Δερβενοχώρια αποφασίστηκε η επανάσταση και η συγκέντρωση οπλοφόρων στα Μεγάλα Δερβένια των Γερανείων. Εν τω μεταξύ, στην ορεινή Κορινθία (Φενεό και Ζάχολη) επικρατούσε αναβρασμός και τα επαναστατικά επεισόδια πύκνωναν. Οι Κορίνθιοι

ζήτησαν, τότε, από τους Καλαβρυτινούς αγωνιστές να στείλουν αρχηγό, αφού ο Πανούτσος Νοταράς είχε αρνηθεί να ηγηθεί της Επανάστασης. Έτσι, στην Κορινθία κατέφθασαν οι Πετμεζαίοι και ο Παπανίκας και, αφού συγκέντρωσαν όλους τους αποφασισμένους άντρες, ξεσήκωσαν την περιοχή.

Στις 27 του μηνός άρχισε η πολιορκία των Τούρκων του Ακροκορίνθου, των οποίων όμηρος παρέμενε ο Ανδρικός Νοταράς. Εν τω μεταξύ, οι Περαχωρίτες, που από τις 23 Μαρτίου είχαν επαναστατήσει υπό το Γιάννη Χατζή Μελέτη και είχαν στήσει στρατόπεδο στην Περαχώρα, ήλθαν προς ενίσχυση των πολιορκούντων, ενώ οι Δερβενοχωρίτες στρατοπέδευαν στο Εξαμίλι, κλείνοντας έτσι τον Ισθμό και καθιστώντας την πολιορκία του κάστρου ακόμη ισχυρότερη.

Στις 22 Απριλίου, ο Κεχαγιάμπης πέρασε την έρημη από κατοίκους Βόχα, στρατοπέδευσε στο Λέχαιο, ενώ στρατιωτικά του τμήματα, πέρασαν στις Κεχρεές για να κυκλώσουν την Κόρινθο. Η Νουρή Χανούμ, μητέρα του Κιαμήλ, διέταξε το θάνατο του Ανδρικού Νοταρά και η εντολή της εκτελέστηκε αμέσως. Ο Κεχαγιάμπης κατάφερε, τελικά, να λύσει την πολιορκία, ανέβηκε στο κάστρο στις 23 Απριλίου, άφησε ενισχύσεις, έκαψε την Κόρινθο και προχώρησε προς τον αργολικό κάμπο.

Η πολιορκία επανασυστήθηκε, αλλά μέχρι το φθινόπωρο παρέμεινε χαλαρή και οι Τούρκοι πέτυχαν με επιθετικές εξόδους την εύρεση τροφής. Στις 8 Οκτωβρίου, ο Νικόλαος Χριστοδούλου Σολιώτης διορίστηκε νέος αρχηγός της πολιορκίας και η πρώτη του επιχείρηση ήταν η κατάληψη του οχυρού του Πεντεσκουφίου, από όπου μόνο μπορούσε να προσβληθεί ο Ακροκόρινθος, ενώ απέκοψε τις ανεφοδιαστικές Οδούς των Τούρκων.

Έτσι, η απελπισμένη προσπάθεια της 14ης Νοεμβρίου για ανεφοδιασμό των έγκλειστων, απέτυχε οικτρά, στοίχισε μάλιστα στους Τούρκους πολλά θύματα και βύθισε τους πολιορκούμενους στην απελπισία. Η έλλειψη τροφίμων, οι επιδημίες που άρχισαν να τη συνοδεύουν, αλλά και η ψυχολογική επίδραση της πτώσης της Τριπολιτσάς και της αιχμαλωσίας του Κιαμίλμπεη, ανάγκασαν την Νουρή Χανούμ να ζητήσει από τους Έλληνες, να φέρουν το γιο της στο στρατόπεδο, για να συνεννοηθεί μαζί του την παράδοση του φρουρίου.

Έτσι, όταν ο Υψηλάντης έλαβε την πρόσκληση των Κορινθίων για να μεταβεί με τον μπέη στην Κόρινθο, συγκάλεσε στις 10 Δεκεμβρίου του 1821 συμβούλιο με τα μέλη της Γερουσίας, όπου αποφασίστηκαν οι βασικοί όροι παράδοσης του φρουρίου.

Στις 12 Δεκεμβρίου, ο Υψηλάντης με τους Πετρόμπεη, Κρεββατά, Αναγνωσταρά, Παπαφλέσσα, Χριστόπουλο και Κορίνθου Κύριλλο έφτασε στην Κόρινθο, όπου ενώθηκε με τον Κολοκοτρώνη, που ήταν ήδη εκεί από τις 9 Δεκεμβρίου, ενώ στις 14 Δεκεμβρίου έφτασε και ο Κιαμίλμπεης, ο οποίος φαινόταν, πια, μάλλον απρόθυμος να παραδώσει το κάστρο, ενώ παράλληλα αρνούσαν να αποκαλύψει πού ήταν κρυμμένοι οι θησαυροί του.

Πηγή: <https://streetlife.gr/2017/03/24/25-1821/>